

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ, ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

1. Основні характеристики	
Назва освітнього компонента	Основи охорони праці, охорона праці в галузі
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітньо-професійна програма	Фізична культура і спорт
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Рік підготовки	2
Семестр	III
Форма навчання	денна
Статус компонента	обов'язковий, цикл загально-професійної підготовки
Обсяг	кредити – 3 загальний обсяг годин – 90 годин аудиторної роботи - 36, з них: лекцій - 18, семінарських та практичних занять - 18, годин самостійної роботи - 54, годин консультації – 1,8.
Контрольні заходи	семінари, практичні роботи, тестування, модульні контрольні роботи, письмові звіти щодо самостійного вивчення тем, індивідуальна семестрова робота, іспит
Мова викладання	українська
Розміщення освітнього компонента	http://www.dfks.com.ua
2. Кадрове забезпечення	

Циклова комісія, що забезпечує викладання	циклова комісія професійної та практичної підготовки
Викладач	Олександр БУДАРІН
Електронна пошта (чи персональний сайт) викладача	
3. Мета та предметні результати навчання	
Мета освітнього компонента	<p>Надати здобувачам освіти знання, уміння, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності); сформувати у здобувачів освіти відповідальність за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях; розвинути вміння вирішувати правові питання з охорони праці, застосовувати методи і засоби для збереження здоров'я людей і матеріальних цінностей.</p>
Компетентності	<p>ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК2 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні. ЗК3 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК4 Здатність до набуття в процесі навчання або професійній діяльності широких спеціалізованих фактологічних та теоретичних знань. ЗК5 Здатність до розуміння (усвідомлення) рівня отриманих в процесі навчання або професійній діяльності знань. ЗК6 Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК7 Здатність до розв'язання типових спеціалізованих задач широкого спектра, що передбачає ідентифікацію та використання інформації для прийняття рішень. ЗК8 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК13 Здатність до покращення результатів власної навчальної або професійної діяльності і результатів діяльності інших. ЗК15 Здатність до взаємодії, співробітництва з широким колом осіб для провадження професійної або навчальної діяльності.</p>

	<p>ЗК16 Здатність до здійснення обмежених управлінських функцій та прийняття рішень у незвичайних умовах з елементами непередбачуваності.</p> <p>ЗК17 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.</p> <p>ЗК19 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК2 Здатність до проведення занять, тренувань, уроків фізичної культури, організації фізкультурно-спортивних, оздоровчих заходів</p> <p>СК8 Здатність до організації навчального процесу з фізичного виховання і спортивного тренування у відповідності з вимогами законодавства в галузі освіти, фізичного виховання і спорту, програмами та нормативними документами в галузі освіти, фізичного виховання і спорту.</p>				
<p>Програмні результати за ОПП</p>	<p>РН 2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією, дотримуватися етики ділового спілкування.</p> <p>РН 3 Організувати навчальний процес з фізичного виховання і спортивного тренування у відповідності з вимогами законодавства в галузі освіти, фізичного виховання і спорту, програмами та нормативними документами в галузі освіти, фізичного виховання і спорту.</p> <p>РН 4 Обробляти статистичні дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>РН 5 Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та розвитку.</p> <p>РН 9 Дотримуватися вимог охорони праці і безпеки життєдіяльності, правил поведінки на спортивному об'єкті, використання інвентаря та обладнання, профілактики травматизму та протидії булінгу.</p> <p>РН 18 Надати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах.</p> <p>РН 23 Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність у галузі фізичної культури і спорту.</p>				
<p>Результати навчання за освітнім компонентом</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="496 1402 587 1760"> <p>Знати</p> </td> <td data-bbox="587 1402 1487 1760"> <ul style="list-style-type: none"> - законодавчі та нормативні документи з охорони праці; - концепції організації охорони праці; - обов'язки і відповідальність роботодавців підприємств (організацій) та їх підрозділів із забезпечення здорових і безпечних умов праці робітників; - нормативні документи щодо охорони праці в закладах освіти, під час навчально-виховного процесу та під час занять фізкультурою та спортом; - методи і засоби забезпечення нормативних значень параметрів небезпечних та шкідливих факторів. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="496 1760 587 2087"> <p>Вміти</p> </td> <td data-bbox="587 1760 1487 2087"> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати небезпечні та шкідливі виробничі чинники, що супроводжують працю; - організувати вирішення питань охорони праці на виробництві (організації); - використовувати нормативні документи та забезпечувати безпечні й нешкідливі умови праці на виробництві; - організувати та брати участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та надзвичайних ситуацій на виробництві та в галузі освіти. </td> </tr> </table>	<p>Знати</p>	<ul style="list-style-type: none"> - законодавчі та нормативні документи з охорони праці; - концепції організації охорони праці; - обов'язки і відповідальність роботодавців підприємств (організацій) та їх підрозділів із забезпечення здорових і безпечних умов праці робітників; - нормативні документи щодо охорони праці в закладах освіти, під час навчально-виховного процесу та під час занять фізкультурою та спортом; - методи і засоби забезпечення нормативних значень параметрів небезпечних та шкідливих факторів. 	<p>Вміти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати небезпечні та шкідливі виробничі чинники, що супроводжують працю; - організувати вирішення питань охорони праці на виробництві (організації); - використовувати нормативні документи та забезпечувати безпечні й нешкідливі умови праці на виробництві; - організувати та брати участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та надзвичайних ситуацій на виробництві та в галузі освіти.
<p>Знати</p>	<ul style="list-style-type: none"> - законодавчі та нормативні документи з охорони праці; - концепції організації охорони праці; - обов'язки і відповідальність роботодавців підприємств (організацій) та їх підрозділів із забезпечення здорових і безпечних умов праці робітників; - нормативні документи щодо охорони праці в закладах освіти, під час навчально-виховного процесу та під час занять фізкультурою та спортом; - методи і засоби забезпечення нормативних значень параметрів небезпечних та шкідливих факторів. 				
<p>Вміти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати небезпечні та шкідливі виробничі чинники, що супроводжують працю; - організувати вирішення питань охорони праці на виробництві (організації); - використовувати нормативні документи та забезпечувати безпечні й нешкідливі умови праці на виробництві; - організувати та брати участь у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та надзвичайних ситуацій на виробництві та в галузі освіти. 				

Структура освітнього компонента		
Тема	Зміст теми	Завдання/ форми контролю
II курс, III семестр		
Модуль 1. Нормативні основи охорони праці		
Тема 1.1. Вступ. Загальні питання охорони праці	Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Основи охорони праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту
Тема 1.2. Правові та організаційні основи охорони праці	Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Кодекс законів про працю. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Стандарти в галузі охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту, індивідуальне та фронтальне опитування, тестування, письмовий звіт щодо самостійного вивчення тем
Тема 1.3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.	письмовий звіт щодо самостійного вивчення тем
Тема 1.4. Організація охорони праці на підприємстві	Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Стимулювання охорони праці.	письмовий звіт щодо самостійного вивчення тем

Модуль 2. Охорона праці в галузі освіти, фізичній культурі і спорті		
Тема 2.1. Навчання з питань охорони праці	Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці в закладах освіти. Устаткування, утримання та організація навчально-виховного процесу в основних приміщеннях. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи в закладах освіти. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Вимоги щодо безпеки та санітарії до місць проведення навчального процесу та спортивного інвентарю.	опрацювання лекційного матеріалу, практична робота, індивідуальне та фронтальне опитування, письмовий звіт щодо самостійного вивчення тем
Тема 2.2. Профілактика травматизму та професійних захворювань у спорті	Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань в фізичній культурі і спорті. Основні причини травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.	практична робота, бесіда
Модуль 3. Основи фізіології та гігієни праці, виробничої безпеки		
Тема 3.1. Основи фізіології та гігієни праці	Основи фізіології праці. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту
Тема 3.2. Повітря робочої зони	Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту, опитування, тестування, письмовий звіт щодо самостійного вивчення тем
Тема 3.3. Освітлення виробничих приміщень	Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту
Тема 3.4. Шум, ультразвук та інфразвук	Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль	опрацювання лекційного матеріалу,

	параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук.	виконання конспекту
Тема 3.5. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону	Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Захист від електромагнітних випромінювань і полів.	письмовий звіт щодо самостійного вивчення теми
Тема 3.6. Основи виробничої безпеки. Електробезпека.	Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до не струмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту, тестування, індивідуальне опитування
Тема 3.7. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах	Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками. Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.	опрацювання лекційного матеріалу, виконання конспекту, тестування, індивідуальне опитування, практична робота
Завдання/форми контролю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання літератури. 3. Індивідуальне опитування. 4. Фронтальне опитування. 5. Тестування. 6. Виконання практичної роботи. 7. Виконання письмового звіту щодо самостійного вивчення тем. 8. Виконання конспекту. 9. Модульний контроль. 10. Індивідуальне семестрове завдання. 11. Екзаменаційний контроль. 	

Дидактичні методи	На лекційних заняттях	Розповідь, бесіда, дискусія, пояснення.
	На практичних заняттях	Практична робота, письмова робота, укладання документації.

	На семінарських заняттях	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестування, письмові роботи.
--	---------------------------------	---

Література основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці: навч. посібник. (для студентів вищ. навч. закл.)/В.Г. Грибан, О.В. Негодченко - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 280 с. 2. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник. - Львів: УАД, 2006. - 336 с. 3. Івах Р.М., Бедрій Я.І., Білінський Б.О., Козяр М.М. Основи охорони праці. Навчальний посібник. 4-е видання, перероблене і доповнене під ред. Івах Р.М. - К.: Кондор, 2011. - 464 с. 4. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: Навчальний посібник. 2-е вид., доп. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. - 304 с. 5. Пістун А.І. Охорона праці в галузі освіти (фізична культура і спорт): Навчальний посібник/ Пістун А.І., Пістун І.П., Тубальцева Н.П. - Суми: Університетська книга. 2009. - 244 с.
Література додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. - К.: Каравела, 2004. - 408 с. 2. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 264 с. 3. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці»/ В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. - Х.: Факт, 2005. - 348 с. 4. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. - Х.: Факт, 2005. - 480 с. 5. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. - 374 с. 6. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін. - К.: Основа, 2006, - 448 с. 7. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І.П. Пістуна. - Львів: «Тріада плюс», 2010. - 648 с. 8. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І.П. Пістуна. - Львів: «Тріада плюс», 2011. - 436 с. 9. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. - 4-те вид., допов. і перероб. - К.: Університет «Україна», 2009. - 295 с. 10. Серіков Я.О. Основи охорони праці: Навч. посіб. - Харків, ХНАМГ, 2007. - 227 с. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. https://dsp.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби з питань праці. 12. https://mon.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. 13. https://dsns.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України. 14. https://www.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. 15. https://ips.ligazakon.net/resource/legislation - Законодавство України

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти							
Вид діяльності здобувача освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Загальна кількість балів
	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Робота на семінарському занятті	1	4	-	-	1	6	10
Робота на практичному занятті	-	-	2	5	1	4	14
Конспект	1	3	-	-	1	4	7
Письмовий звіт що до вивчення теми	4	2	4	1,5	2	2	18
Підготовка презентації за індивідуальною темою	-	-	1	4	-	-	4
Виконання індивідуальної семестрової роботи	-	-	-	-	1	10	10
Виконання МКР	1	6	1	8	1	8	22
Іспит							15
Разом	100						

4. Політика освітнього компонента	
Правила взаємодії	<p>Самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти.</p> <p>У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p> <p>Недопустимо використання засобів зв'язку для пошуку інформації в інтернеті під час виконання письмового чи усного опитування. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.</p> <p>Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.</p> <p>Для здобувачів освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки на уроки повинні підтверджуватися документально.</p> <p>Відвідування аудиторних занять та активність здобувача освіти під час навчання під час оцінювання викладачем може надавати йому додаткові бонуси.</p> <p>Не припустимо пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.</p>

Додаткова інформація	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації закладу освіти за наявності поважних причин. Якщо під час дистанційного навчання завдання виконано пізніше встановленого терміну, то воно може перевірятися після закінчення навчального семестру.
-----------------------------	--

Силабус складено **Світланою ПАРХОМЕЦЬ** – спеціалістом вищої кваліфікаційної категорії, викладачем-методистом
Олександром БУДАРІНИМ - спеціалістом вищої кваліфікаційної категорії, старшим викладачем

Обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки

Протокол від «18» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії Людмила КОПИЛЕНКО

«18» серпня 2024 року

Затверджено на засіданні методичної ради коледжу

Протокол від «19» серпня 2024 року № 1

Голова методичної ради Олена КУДЗІЄВА

«19» серпня 2024 року